

แนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพล ทหารราบที่ ๗ สู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษา

The 7th Infantry Division's Successful Training Management Guidelines

บทความวิจัย

ร้อยเอก สุชิน ย่าปัน
กองพลทหารราบที่ ๗ กองทัพภาคที่ ๓
E-mail: suchininlove@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ๑) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา และ ๒) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษาหน่วยวิเคราะห์ของการวิจัย ได้แก่ กำลังพลนายทหารชั้นประทวน (นายสิบ) ในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ เฉพาะกองพันทหารราบ ๖ หน่วยงานเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐๗ นาย ผลการวิจัยพบว่า ๓ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย ปัจจัยด้านลักษณะภารกิจ และปัจจัยด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ แนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษาคือ เพิ่มสมรรถนะของผู้บังคับหน่วยปฏิบัติภารกิจการพัฒนาให้เหมาะสม และนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือต้องดำรงความมุ่งหมายในด้านการฝึก

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารจัดการ, หน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗, ความสำเร็จในการฝึกศึกษา

ABSTRACT

The research was aimed (1) to study the factors which affected the success of training, and (2) to present the Successful Training Management Guidelines for the 7th Infantry Division. The research unit of analysis was 307 Non-Commissioned Officers from 6 Infantry Battalion of 7th Infantry Division. The research results revealed that there were 3 key factors which affected the success of training. These factors were the command capacity, the mission factor, and the high commander policy. These research present 3 guidelines for the 7th Infantry Division's Successful Training Management, namely, increasing the command's capacity, performing appropriate development mission, and the high commander intention to emphasis the Infantry Training.

Keywords : Management Guidelines, The 7th Infantry Division, Successful Training

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองทัพพบได้แบ่งตามลักษณะงานเป็น ๗ ส่วน คือ ส่วนบัญชาการ ส่วนกำลังรบ ส่วนสนับสนุนการรบ ส่วนส่งกำลังบำรุง ส่วนภูมิภาค ส่วนการศึกษา และส่วนช่วยพัฒนาประเทศ ซึ่งแต่ละส่วนก็จะมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันออกไป (กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๕๕๖: ๔-๕๗) ในอดีตภารกิจของกองทัพพบมีการปฏิบัติการแบบดั้งเดิม (Military Traditional Operations) แต่สถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตส่งผลให้ภารกิจของกองทัพพบมีการปฏิบัติการไม่ตามแบบดั้งเดิม (Military Non-Traditional Operations) เพิ่มขึ้น เช่น การปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม (Military Operations Other Than War: MOOTW) และการพัฒนาประเทศ

กองพลทหารราบที่ ๗ (พล.ร. ๗) เป็นส่วนกำลังรบอยู่ในสังกัดกองทัพภาคที่ ๓ (ทภ. ๓) ตั้งอยู่ที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานในสังกัดทั้งสิ้น ๑๑ หน่วยงาน หน่วยงานดังกล่าวต้องเตรียมกำลังโดยการฝึกศึกษาและใช้กำลังตามแนวทางการใช้กำลังกองทัพพบ เช่น การจัดหน่วยเฉพาะกิจไปปฏิบัติหน้าที่ป้องกันชายแดนตามแผนป้องกันประเทศ การจัดหน่วยเฉพาะกิจไปปฏิบัติหน้าที่รักษาความมั่นคงภายในที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และยังปฏิบัติภารกิจรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศที่พบเห็นได้ทั่วไปในสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีภารกิจหรือการปฏิบัติการทางทหารที่นอกเหนือจากสงครามและการพัฒนาประเทศอีกหลากหลายรูปแบบ ภารกิจที่หลากหลายนี้อาจจะทำให้กำลังพลจำนวนมากสับสนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองโดยหลงลืมไปว่าภารกิจหลักในยามปกติคือการฝึกศึกษาเพื่อป้องกันประเทศเมื่อเกิดสงคราม ซึ่งจะเห็นได้ว่าสภาพการบริหารจัดการของหน่วยทหารในปัจจุบันนั้นเป็นการดำรงสภาพที่เป็นอยู่ (Status Quo) สำหรับภารกิจ

การพัฒนาตามคำสั่งหรือนโยบายที่ได้ปฏิบัติอาจจะมีแผนงานและงบประมาณรองรับ กำลังพลที่เข้าร่วมปฏิบัติก็ไม่มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจนั้น ๆ เพราะงานหรือภารกิจดังกล่าวไม่ตรงตามความชำนาญการทางทหาร (ชกท.) ของตนเอง ทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่ถูกต้อง เกิดความผิดพลาดที่สำคัญที่สุด ภารกิจการพัฒนาดังกล่าวยังมีผลกระทบทำให้ทหารเหล่ารบที่อยู่ในส่วนกำลังรบไม่สามารถฝึกศึกษาได้ตามแผน ซึ่งจะก่อให้เกิดภาวะผูกพันและมีผลต่อความพร้อมรบของกองทัพพบเป็นส่วนรวมอีกด้วย

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพของหน่วยทหารด้านลักษณะภารกิจ ด้านลักษณะกำลังพล ด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย ด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ รวมถึงสภาพการฝึกศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา และแนวทางการบริหารจัดการสู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ หากไม่ศึกษาอาจเกิดผลเสียหายในระยะยาว นั่นก็คือ หากหน่วยทหารส่วนกำลังรบให้ความสำคัญกับภารกิจการพัฒนาเกินพอดีจนไม่มีเวลาฝึกศึกษาจะส่งผลให้หน่วยทหารที่เป็นส่วนกำลังรบดังกล่าวจะไม่มีความพร้อมในภารกิจการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของตนเอง ผู้วิจัยเป็นทหารเหล่ารบปฏิบัติงานอยู่ในกองพลทหารราบที่ ๗ ซึ่งเป็นส่วนกำลังรบ จึงมีความสนใจทำการศึกษาค้นหาแนวทางการบริหารจัดการหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ เพื่อให้ทหารเหล่ารบที่อยู่ในส่วนกำลังรบมีเวลาฝึกศึกษาอย่างเหมาะสม และขณะเดียวกันก็สามารถปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ของกองทัพพบและพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจหลักในการป้องกันประเทศ อันจะนำไปสู่การรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติไทยให้คงอยู่ตลอดไป

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลการวิจัยดุซงึนินพนธ์เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษา” สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗
๒. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษา

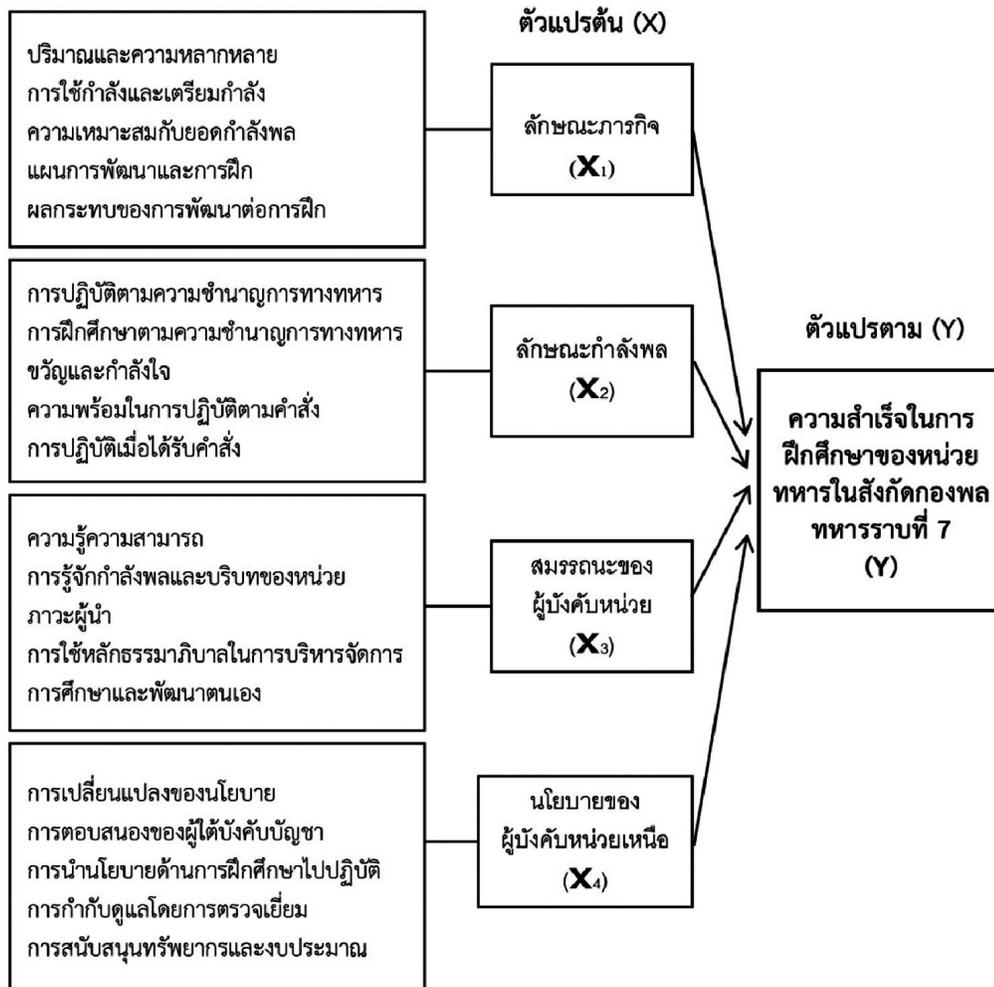
สมมติฐาน

ปัจจัย ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ลักษณะภารกิจ ๒) ลักษณะกำลังพล ๓) สมรรถนะของผู้บังคับหน่วย และ ๔) นโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ๒ ประเด็น คือ (๑) แนวคิดเกี่ยวกับภารกิจของกองทัพบกในปัจจุบัน และ (๒) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการฝึกศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามภาพที่ ๑ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา หมายถึง องค์ประกอบหรือเหตุต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา ประกอบด้วย ลักษณะภารกิจ ลักษณะกำลังพล สมรรถนะของผู้บังคับหน่วย และนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการฝึกศึกษา หมายถึง ระดับการปฏิบัติการฝึกศึกษาตามสภาพความเป็นจริงของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ ซึ่งมีระดับการปฏิบัติ ๕ ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติน้อยที่สุด ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติมาก และปฏิบัติมากที่สุด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา ใช้เครื่องมือที่มีลักษณะที่เป็นแบบสอบถามโดยหน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กำลังพลนายทหารชั้นประทวน (นายสิบ) ในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ เฉพาะหน่วยกองพันทหารราบ ๖ หน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย ๑) กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๗ ๒) กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๗ ๓) กองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ ๔) กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๑๗ (๕) กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๗ และ ๖) กองพันทหารราบที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๑๗ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ๕ % จากขนาดประชากร ๑,๓๓๖ นาย ได้กลุ่มตัวอย่าง ๓๐๗ นาย การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ใช้วิธีการเลือกแบบโควตาโดยกำหนดสัดส่วนของจำนวนตัวอย่าง ตามยอดกำลังพลในหน่วยงานทั้ง ๖ หน่วยงาน

เครื่องมือในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง "แนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา" มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ ๕ ระดับ (Likert, 1970) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นชอบอาจารย์

ที่ปรึกษา แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบและประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยวิธีการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เกณฑ์ค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ย ๐.๘๗๕ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนายทหารชั้นประทวน (นายสิบ) ที่รับราชการทหาร ๓ ปีขึ้นไป ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ ฉบับ เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach, 1999: 161) ผลการนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่น ๐.๘๔๗ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง "แนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ สู่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา" มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำมาใช้ได้

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ตอบกลับมาจำนวน ๓๐๗ ชุด ผู้วิจัยได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗

๑. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง ๔ ด้านกับความสำเร็จในการฝึกศึกษา

ตาราง ๑ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในภาพรวมของปัจจัยทั้ง ๔ ด้าน (X_1 - X_4) กับความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ (Y) (n = 307)

ตัวแปรอิสระ (X)	(Y)	(X_1)	(X_2)	(X_3)	(X_4)
๑. ด้านลักษณะภารกิจ (X_1)	-0.419**	1.000			
๒. ด้านลักษณะกำลังพล (X_2)	0.037	0.216**	1.000		
๓. ด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย (X_3)	0.653**	-0.180**	0.041	1.000	
๔. ด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ (X_4)	0.418**	-0.067	0.090	0.449**	1.000

**p<0.01

จากตาราง ๑ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในภาพรวมของปัจจัยทั้ง ๔ ด้าน (X_1 - X_4) กับความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ (Y) พบว่า ๓ ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย (X_3) และปัจจัยด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ (X_4) มีความสัมพันธ์เชิงบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.653 และ (r) = 0.418 ตามลำดับ ซึ่งแปลผลได้ว่าถ้ามีองค์ประกอบ

ด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วยสูง หรือนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือดี จะส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาเพิ่มมากขึ้น และปัจจัยด้านลักษณะภารกิจ (X_1) มีความสัมพันธ์เชิงลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = -0.419 ซึ่งแปลผลได้ว่าถ้าลดภารกิจลงก็จะส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาเพิ่มมากขึ้น

๒. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอนและการพิสูจน์สมมติฐานของการวิจัย

ตาราง ๒ ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการแสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยทั้ง ๔ ตัว (X_1 - X_4)

ตัวแปรอิสระ (X)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P
	B	Std. Error	β		
	0.787	0.239		3.288	0.001
๑. ด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย (X_3)	0.680	0.057	0.524	11.865**	0.000
๒. ด้านลักษณะภารกิจ (X_1)	-0.224	0.028	-0.313	-7.922**	0.000
๓. ด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ (X_4)	0.170	0.046	0.161	3.692**	0.000
R=0.736, R ² = 0.541, S.E.est = 0.282, b _a = 0.787					

**p<0.01

จากตาราง ๒ เมื่อวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise พบว่า สมมติฐานของการวิจัยได้รับการยอมรับเป็นบางส่วนคือ ตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ มี ๓ ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย (X_3) สามารถพยากรณ์ ได้สูงสุดมีค่า B เท่ากับ ๐.๕๒๔ รองลงมา

คือ ด้านลักษณะภารกิจ (X_1) และปัจจัยด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ (X_4) โดยมีค่า B เท่ากับ -๐.๓๐๓ และ ๐.๑๖๑ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ ๐.๗๓๖ มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ ๐.๕๔๑ หรือสามารถพยากรณ์ ได้ร้อยละ ๕๔.๑๐

ตาราง ๓ ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการแสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านลักษณะภารกิจ (X_1) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ (Y) ($n = 307$)

ตัวแปรย่อย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P
	B	Std. Error	β		
	4.187	0.061		68.759	0.000
๑. ภารกิจการพัฒนาจะมาแทรกการฝึก ทำให้ไม่ได้ฝึกตามแผน ($X_{1.5}$)	-0.159	0.032	-0.349	-5.009**	0.000
๒. ภารกิจที่ได้รับมีมากทำให้นายทหาร นายสิบ เหลือไม่พอที่จะทำการฝึกให้ดี (เช่น คนไม่ครบ หรือครบแต่ไม่ตรงตำแหน่ง) ($X_{1.4}$)	-0.068	0.030	-0.156	-2.236*	0.026
R = 0.470, R ² = 0.221, S.E.est = 0.367, b _a = 4.187					

*p<0.05, **p<0.01

จากตาราง ๓ พบว่า ในปัจจัยด้านลักษณะภารกิจ (X_1) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อย ๖ ตัวแปร คือ ภารกิจมีมากทำให้ฝึกน้อยลง ($X_{1.1}$) ภารกิจมีความหลากหลายทำให้เกิดความสับสน ($X_{1.2}$) ภารกิจใช้กำลังมีมากกว่าการเตรียมกำลัง (เช่น ออกสนาม และปฏิบัติงานอื่น ๆ มากกว่าการฝึก) ($X_{1.3}$) ภารกิจที่ได้รับมีมากทำให้นายทหาร นายสิบเหลือไม่พอที่จะทำการฝึกให้ดี (เช่น คนไม่ครบ หรือครบแต่

ไม่ตรงตำแหน่ง) ($X_{1.4}$) ภารกิจการพัฒนาจะมาแทรกการฝึก ทำให้ไม่ได้ฝึกตามแผน ($X_{1.5}$) และภารกิจการพัฒนามากเกินไปทำให้เกิดผลเสียกับการฝึก ($X_{1.6}$) เมื่อวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในภารกิจการศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ มี ๒ ตัวแปร ได้แก่ ภารกิจการพัฒนาจะ

มาแทรกการฝึก ทำให้ไม่ได้ฝึกตามแผน ($X_{1,5}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ภารกิจที่ได้รับมีมากทำให้นายทหาร นายสิบเหลือไม่พอที่จะทำการฝึกให้ดี (เช่น คนไม่ครบ หรือครบแต่ไม่ตรงตำแหน่ง) ($X_{1,4}$) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ ๐.๘๗๐ มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ ๐.๒๒๑ หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ ๒๒.๑๐

ตาราง ๔ ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการแสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย (X_3) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกการศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ (Y) (n = 307)

ตัวแปรย่อย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P
	B	Std. Error	β		
	1.550	0.182		8.502	0.000
1. ผู้บังคับหน่วยของท่านมีภาวะผู้นำสูง ($X_{3,3}$)	0.322	0.017	0.628	18.978**	0.000
2. ผู้บังคับหน่วยของท่านใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการหน่วย (เช่น ยึดมั่นในความถูกต้อง มีความโปร่งใส ใช้การมีส่วนร่วม) ($X_{3,4}$)	0.234	0.017	0.471	14.066**	0.000
3. ผู้บังคับหน่วยของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ($X_{3,1}$)	0.095	0.018	0.175	5.303**	0.000
4. ผู้บังคับหน่วยของท่านรู้จักกำลังพลและบริบทของหน่วย ($X_{3,2}$)	0.072	0.030	0.081	2.404*	0.017
R = 0.820, R^2 = 0.673, S.E.est = 0.238, b_a = 1.550					

*p<0.05, **p<0.01

จากตาราง ๔ พบว่า ในปัจจัยด้านสมรรถนะของ ผู้บังคับหน่วย (X_3) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อย ๕ ตัวแปร คือ ผู้บังคับหน่วยของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ($X_{3.1}$) ผู้บังคับหน่วยของท่านรู้จักกำลังพลและบริบทของ หน่วย ($X_{3.2}$) ผู้บังคับหน่วยของท่านมีภาวะผู้นำสูง ($X_{3.3}$) ผู้บังคับหน่วยของท่านใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ หน่วย ($X_{3.4}$) ผู้บังคับหน่วยของท่านใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร จัดการหน่วย (เช่น ยึดมั่นในความถูกต้อง มีความโปร่งใส ใช้การมีส่วนร่วม) ($X_{3.4}$) ผู้บังคับหน่วยของท่านศึกษาและ พัฒนานตนเองอยู่เสมอ ($X_{3.5}$) เมื่อวิเคราะห์ความถดถอย เชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จ

ในภารกิจการศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพล ทหารราบที่ ๗ มี ๔ ตัวแปร ได้แก่ ผู้บังคับหน่วยของท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ($X_{3.1}$) ผู้บังคับหน่วยของ ท่านมีภาวะผู้นำสูง ($X_{3.3}$) ผู้บังคับหน่วยของท่านใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการหน่วย (เช่น ยึดมั่นใน ความถูกต้อง มีความโปร่งใส ใช้การมีส่วนร่วม) ($X_{3.4}$) อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ผู้บังคับหน่วยของท่าน รู้จักกำลังพลและบริบทของหน่วย ($X_{3.2}$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ ๐.๘๒๐ มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ ๐.๖๗๓ หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ ๖๗.๓๐

ตาราง ๕ ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการ แสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ (X_4) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วย ทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ (Y) (n = 307)

ตัวแปรย่อย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P
	B	Std. Error	β		
	1.162	0.366		3.173	0.002
1. ผู้บังคับหน่วยเหนือของท่านให้การสนับสนุน ทรัพยากรและงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจ ต่างๆ อย่างเพียงพอ ($X_{4.5}$)	0.261	0.024	0.463	9.691**	0.000
2. เมื่อได้รับคำสั่ง/นโยบายจากผู้บังคับหน่วย เหนือ ท่านต้องตอบสนองหรือปฏิบัติในทันที ($X_{4.2}$)	0.230	0.026	0.216	4.523**	0.000
3. ผู้บังคับหน่วยเหนือของท่านกำกับดูแลโดย การตรวจเยี่ยมหน่วยอยู่เสมอ ($X_{4.4}$)	0.117	0.071	0.176	3.672**	0.000
R = 0.556, $R^2 = 0.310$, S.E.est = 0.346, $b_a = 1.162$					

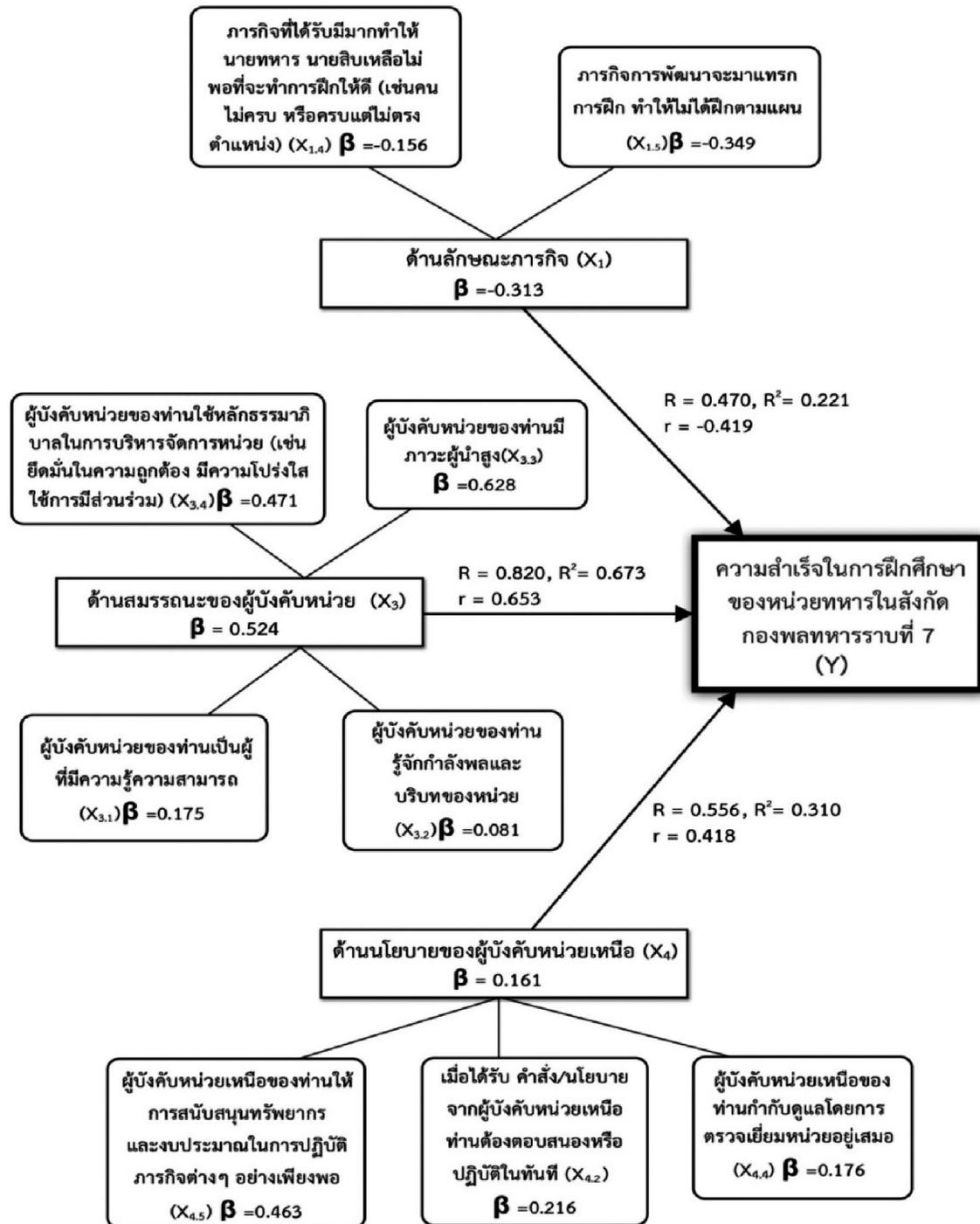
**p<0.01

จากตาราง ๕ พบว่า ในปัจจัยด้านนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือ (X_4) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อย ๕ ตัวแปร คือ คำสั่ง/นโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอขึ้นอยู่กับบุคคลที่สั่ง ($X_{4.1}$) เมื่อได้รับคำสั่ง/นโยบายจากผู้บังคับหน่วยเหนือ ท่านต้องตอบสนองหรือปฏิบัติในทันที ($X_{4.2}$) คำสั่ง/นโยบายทุกระดับชั้นจะเน้นการฝึกศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง (เพราะความเป็นจริงไม่ค่อยได้ทำการฝึก) ($X_{4.3}$) ผู้บังคับหน่วยเหนือของท่านกำกับดูแลโดยการตรวจเยี่ยมหน่วยอยู่เสมอ ($X_{4.4}$) ผู้บังคับหน่วยเหนือของท่านให้การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ($X_{4.5}$) เมื่อวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ มี ๓ ตัวแปร ได้แก่ ผู้บังคับหน่วยเหนือของท่านให้การสนับสนุนทรัพยากรและ

งบประมาณในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ($X_{4.5}$) เมื่อได้รับคำสั่ง/นโยบายจากผู้บังคับหน่วยเหนือ ท่านต้องตอบสนองหรือปฏิบัติในทันที ($X_{4.2}$) และผู้บังคับหน่วยเหนือของท่านกำกับดูแลโดยการตรวจเยี่ยมหน่วยอยู่เสมอ ($X_{4.4}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ ๐.๕๕๖ มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ ๐.๓๑๐ หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ ๓๑.๐๐

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ ๒ เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการของหน่วยทหารในกองพลทหารราบที่ ๗ ความสำเร็จในการฝึกศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในภารกิจการศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ สามารถนำมาสรุปโดยเสนอเป็น Graphic Model ดังภาพที่ ๒

ภาพที่ ๒ Graphic Model ของความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในภารกิจการศึกษาของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการของหน่วยทหารในสังกัดกองพลทหารราบที่ ๗ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย โดยผู้บังคับหน่วยจะต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการหน่วย (เช่น ยึดมั่นในความถูกต้อง มีความโปร่งใส ใช้การมีส่วนร่วม) ศึกษาหาความรู้พัฒนาขีดความสามารถ รวมถึงการเข้าถึงเข้าใจกำลังพลและบริบทของหน่วย

๒. นโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือต้องดำรงความมุ่งหมายในด้านการฝึก โดยผู้บังคับหน่วยเหนือจะต้องให้การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณอย่างเพียงพอ คำสั่งหรือนโยบายต่าง ๆ ต้องมุ่งเน้นด้านการฝึก (โดยมีนโยบายอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับด้านการฝึกให้น้อย) และทำการกำกับดูแลโดยการตรวจเยี่ยมการฝึกอย่างสม่ำเสมอ

๓. ปฏิบัติภารกิจการพัฒนาให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดเสียภารกิจหลัก โดยจัดลำดับความเร่งด่วนในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ เมื่อมีภารกิจพัฒนาแทรกการฝึกจะต้องดำรงความมุ่งหมายที่จะทำการฝึก ด้วยการบริหารจัดการกำลังพลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปและอภิปรายผล

ภารกิจของกองทัพบกได้เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการปฏิบัติการแบบดั้งเดิม (Military Traditional Operations) เช่น การป้องกันชายแดน สงครามจำกัด และสงครามทั่วไป และมีการปฏิบัติการไม่ตามแบบดั้งเดิม (Military Non-Traditional Operations) ประกอบด้วยการรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การต่อต้านการก่อการร้าย การป้องกันและปรามการก่อความไม่สงบ การปฏิบัติการเพื่อเสถียรภาพ การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพและการช่วยเหลือมนุษยธรรม รวมทั้งภารกิจ

ที่รัฐบาลได้มอบหมาย ได้แก่ การบรรเทาสาธารณภัย และภัยพิบัติ การปกป้องพิทักษ์สถาบันพระมหากษัตริย์ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น (ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๕๕๕: ๑-๑๔) สถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตส่งผลให้ภารกิจของกองทัพบกมีการปฏิบัติการไม่ตามแบบดั้งเดิม (Military Non-Traditional Operations) เพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม (Military Operations Other Than War: MOOTW) และการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม พันธกิจหลักของกองทัพบกนั้นมียุทธศาสตร์ ๒ ประการคือ ๑. การเตรียมกำลังกองทัพบกตั้งแต่ยามปกติ และ ๒. การป้องกันราชอาณาจักรเมื่อมีสถานการณ์ (กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๕๕๖: ๔-๕๗) แผนพัฒนากองทัพบกปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ได้ระบุไว้ว่ากองทัพบก (ทบ.) ได้ให้ความสำคัญในการดำรงความพร้อมรบของกองทัพบกตลอดเวลา โดยความพร้อมรบตลอดเวลานั้นหมายถึงความพร้อมทั้งในด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ การฝึกศึกษา และแผนการปฏิบัติการ โดยให้มีความพร้อมรบทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอในอันที่จะปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมาย (กรมยุทธการทหารบก, ๒๕๕๔ ก:๑) หน้าที่กองทัพบกยามปกติคือ การจัดให้มีการฝึกเพื่อเตรียมกำลังพลและหน่วยให้มีความพร้อมรบ (กรมยุทธการทหารบก, ๒๕๕๔ ข: ๑-๗) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่วนกำลังรบหลัก เช่น กองพันทหารราบกองพันทหารม้า จะต้องทำการฝึกให้มากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ๓ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา ได้แก่ ปัจจัยสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย และปัจจัยนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือมีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าถ้ามีองค์ประกอบด้านสมรรถนะของผู้บังคับหน่วยสูงและนโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือดีก็จะทำให้เกิดความสำเร็จในภารกิจการศึกษาเพิ่มมากขึ้น แต่ปัจจัยด้านลักษณะภารกิจมีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าถ้ามีองค์ประกอบด้านภารกิจลดลงก็จะทำให้เกิดความสำเร็จในภารกิจการศึกษา

ศึกษาเพิ่มมากขึ้น แนวทางการบริหารจัดการสู่ความสำเร็จในการฝึกศึกษา คือ เพิ่มสมรรถนะของผู้บังคับหน่วย เช่น ผู้บังคับหน่วยแสดงออกถึงภาวะผู้นำ โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ประกอบกับผู้บังคับหน่วยเหนือให้การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณอย่างเพียงพอ มุ่งเน้นสั่งการให้ฝึกศึกษา (มากกว่าสั่งการให้ปฏิบัติอย่างอื่น) และมีการกำกับดูแลโดยการตรวจเยี่ยมการฝึกอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรจะต้องพิจารณาถึงความสำคัญเร่งด่วนของภารกิจต่าง ๆ โดยปฏิบัติภารกิจการพัฒนาให้เหมาะสม หากภารกิจการพัฒนาแทรกการฝึกต้องดำรงความมุ่งหมายที่จะทำการฝึก ให้สามารถทำการฝึกศึกษาตามคำสั่งและนโยบายของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น นับเป็นความท้าทายของผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องทุกคนที่จะบริหารจัดการหน่วยงานในกองทัพกองอย่างไรให้สามารถตอบสนองภารกิจในปัจจุบันและอนาคต โดยพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจหลักในการป้องกันประเทศอันจะนำไปสู่การรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติไทยให้คงอยู่ตราบนานเท่านาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ระดับนโยบาย

๑) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรพิจารณาความเหมาะสมในการมอบหมายภารกิจให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในกองทัพกอง โดยพิจารณาถึงคุณลักษณะขีดความสามารถของกำลังพล และหน่วยงาน เพราะกองทัพกองแบ่งตามลักษณะงาน ออกเป็น ๗ ส่วน เช่น ส่วนกำลังรบ และส่วนช่วยพัฒนาประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้กองทัพกองยังแบ่งกำลังพล ออกเป็น ๑๗ เหล่า เช่น เหล่าทหารราบ และเหล่าทหารช่าง เป็นต้น ดังนั้นควรใช้กำลังพลให้ตรงกับความชำนาญการทางทหาร

๒) นโยบายของผู้บังคับหน่วยเหนือทุกระดับ ควรให้ความสำคัญในด้านการฝึก โดยมีนโยบายอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกให้น้อยที่สุด

ระดับปฏิบัติ

๑) ผู้บังคับหน่วยควรดำรงความมุ่งหมายที่จะทำการฝึก สร้างโอกาสในการฝึก และกล้าปฏิเสธหรือลดภารกิจอื่นที่ไม่จำเป็นหรือไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกศึกษา

๒) กำลังพลทุกคนควรรับบทบาทหน้าที่ของตน และทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของกองพลทหารราบ หรือกองพลทหารม้าอื่น ๆ จะได้ทราบข้อมูลทั้งกองทัพกองเกี่ยวกับปัญหาและความสำเร็จในการฝึกศึกษา

๒) ควรศึกษาการปฏิบัติภารกิจการฝึกในกรอบระยะเวลา ๑ ปีงบประมาณ (๑ ต.ค. – ๓๐ ก.ย. ของปีถัดไป) ในสถานการณ์ปกติว่ามีสภาพอย่างไรและมีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการฝึกศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมยุทธการทหารบก. (๒๕๕๔). *แผนพัฒนากองทัพบกปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙*. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผน. (๒๕๕๔).
_____. *นโยบายการฝึกของกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙*. กรุงเทพฯ: กองการฝึก.
- กรมยุทธศึกษาทหารบก. (๒๕๕๖). *คู่มือนายทหารสัญญาบัตร*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์. (๒๕๕๖). *การฝึกประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘*. กรุงเทพฯ: กองการฝึก.
- กรมยุทธศึกษาทหารบก ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์. (๒๕๕๕). *คู่มือราชการสนาม ๑ กองทัพบก*. กรุงเทพฯ: กองพัฒนาหลักนิยม.
- Cronbach, L. J. (1999). *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- Likert, R. (1970). *A Technique for the Measurement of Attitude*. (In G.E. Summer Ed). *Attitudes Measurement*. New York: Rand McNally.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.